

Projev náčelníka Generálního štábu AČR

22.11.2022 - | Ministerstvo obrany ČR

Vážený pane prezidente, vážený pane premiére, vážená paní ministryně, vážení předsedové parlamentních výborů, vážení velitelé, vojáci!

Evropa i naše republika se nachází ve složitém období. Ruská invaze na Ukrajinu zcela změnila bezpečnostní situaci. Válka v Evropě se opět stala realitou a probíhá na samé hranici Severoatlantické aliance. Konflikty a jiné strategické šoky se opakují s železnou pravidelností, věčný mír je utopií.

I tentokrát jsme měli řadu indicií. Varovací doba k této krizi běží minimálně od roku 2014, ve skutečnosti však mnohem déle. Naše západní společnosti to ale nechtěly vidět a těm, co to viděli, nechtěly naslouchat. Doufali jsme, že se vše nakonec uklidní. Doufání ale není strategie a naše nečinnost dost možná přispěla k současné krizi.

Největší přezbrojení armády v historii země už není jen přání, ale naprostá nutnost. Čekají nás opravdu velké a vážné výzvy. Hodně práce už jsme udělali, mnohem víc nás ale teprve čeká.

Děkuju vám všem! Na prvním místě panu prezidentovi, panu premiérovi a ministryni obrany, že je tady můžu přivítat a osobně poděkovat za mohutnou podporu. Stojíte za námi ve chvíli, kdy to nejvíc potřebujeme. Vaše podpora a také důvěra veřejnosti nám dávají sílu do další práce. Armáda potřebuje mít důvěru společnosti. Bez ní není ničím. Není to východisko, ale podmínka pro naši práci. Obrana země koneckonců není jen věcí armády, ale celé společnosti.

Cílem tohoto velitelského shromáždění je představit si klíčové úkoly na rok 2023. Každý vojenský plán ale začíná zhodnocením situace. Válka na Ukrajině je velký budíček pro celou společnost a mnoho úkolů, které už předtím byly naléhavé, dnes už odkladu nesnesou.

Nemusíme se tady přesvědčovat, že eskalační potenciál války na Ukrajině stále roste. Vyloučit nelze ani ty nejvážnější scénáře. Nechci nic přivolávat, ale kdyby došlo ke střetu mezi Ruskem a Aliancí, naší země se to dotkne okamžitě. Armáda bude aktivním účastníkem od první minuty. Území České republiky, naše infrastruktura a naši spoluobčané budou cílem nepřátelského působení ve všech doménách. Je dobré mít na paměti, že řada zbraňových systémů, které dnes ničí Ukrajinu, doletí i na naše území. Situace je vážná a my musíme reagovat.

Letošní velitelské shromáždění je moje první ve funkci náčelníka generálního štábu. Zmíním proto i svoje dlouhodobé priority. Z předchozího vychází můj hlavní a jediný cíl: a to je bojeschopnost. Potřebujeme udržovat maximální míru bojeschopnosti a připravenosti armády. Je to ten nejvyšší úkol armády i pro příští rok.

K tomuto cíli budeme dlouhodobě směřovat naše úsilí v pěti prioritních oblastech, které jsem si stanovil takto:

Zaprvé je to vojenská revize obrany. Musíme se podívat na scénáře použití ozbrojených sil a na naše obranné plány, nakolik jsou reálné a odpovídají současné situaci i zdrojům, které máme k dispozici. Stejný proces probíhá samozřejmě i na úrovni NATO. Musíme být připraveni reagovat tady a teď, a naše plány je potřeba tomu ihned přizpůsobit. Na tom už jsme začali pracovat.

Zadruhé musíme zpracovat vizi válčení budoucnosti pro AČR, podobné úsilí probíhá také v Alianci.

Nejde jen o nějaké bláhové snění o daleké budoucnosti. Pokud již dnes rozhodujeme o pořízení zbraňových platform na dalších 40 let, je nezbytně nutné mít dobrou představu o tom, jak budeme válčit. Proto jsem zřídil svoji Radu pro budoucí válčení s řadou pracovního týmů. Věnujeme se tomu intenzivně a finální výstup očekávám do poloviny příštího roku.

Zatřetí je nutné urychlit modernizaci. Všechny funkce armády na bojišti potřebujeme modernizovat: velení a řízení, zpravodajskou a informační podporu, palby, manévr, ochranu sil či udržitelnost.

Zdaleka se nejedná jen o modernizaci pro válčení budoucnosti, jako je tomu třeba v případě letounu páté generace. Často jen doháníme to, co potřebujeme už dávno, ať už se jedná o nová BVP, děla, tanky, vrtulníky, logistická vozidla nebo výbavu jednotlivce.

Nestačí už jenom lepit záplaty a dohánět zpoždění, teď je potřeba ho dohnat rychle!

My vojáci musíme udělat vše proto, abychom využili současnou společenskou vůli investovat do obrany. Zároveň ale musíme striktně prioritizovat a být brutálně efektivní. Pravda je totiž taková, že i přes obrovský nárůst rozpočtu nebudeme mít ani teď dostatek zdrojů pro ideální řešení všech problémů.

Začtvrté se musíme věnovat lidem. Lidé jsou všechno, to oni vyhrávají války, ne zbraně. Současný personální model je neudržitelný. Armáda není naplněná, stárne a je potřeba to systémově změnit. Už v tuto chvíli s kolegy z ministerstva obrany situaci velmi podrobně vyhodnocujeme a chystáme konkrétní kroky ke zlepšení.

Žádný kouzelný recept ale neexistuje. Vyžaduje to tvrdou práci, od kvalitního vybavení a výcviku až po zdravou organizační kulturu a kvalitní zázemí.

Musíme dělat vše proto, aby mladí lidé chtěli do armády vstupovat a vojáci v ní chtěli sloužit. A aby jim v cestě stálo co nejméně překážek.

To vše platí pro vojáky v aktivní záloze stejně jako pro vojáky z povolání. Toto je z dlouhodobého hlediska ta nejdůležitější výzva.

Zapáté chci přispět ke kultivaci strategické diskuse o obraně České republiky. Armáda nemá nic proti kritice, protože všichni vojáci chápou, že čerpáme ze společných zdrojů. Naopak, kritika nás posouvá dál.

Mým cílem ale je, abychom tu měli také seriózní debatu o obraně a bezpečnosti země.

Přestaňme ve veřejné diskusi tolik řešit, kolik má mít brigáda vozidel, jaký budou mít kanón a která firma je dodá. Pojdme daleko více řešit, k čemu nám ty brigády budou, kdo je náš protivník, co nám reálně hrozí, co vše k obraně potřebujeme, jak budeme v krizi mobilizovat společnost a jestli k tomu máme vhodnou legislativu.

Armáda neudává směr společenské diskuse. Musíme ale hledat každou příležitost, abychom do ní vhodně přispívali a ovlivňovali ji ve prospěch obrany země.

Ještě jednou se vrátím k Ukrajině. Přivezl jsem si odtamtud dvě velké lekce pro naši zem i pro naši armádu. První lekcí je, že Ukrajinci podporu Západu nedostali automaticky, ale vybojovali si ji. Byli připravení, ukázali odhodlání, postavili se na odpor a dosáhli úspěchů. O své spravedlivé věci, o svém odhodlání a o tom, že je v našem zájmu je podporovat, nás dokázali přesvědčit. Druhou lekcí je, že Ukrajinu brání celá společnost. Má své hodnoty, které jsou jí drahé, na kterých se shoduje, a je ochotná za ně bojovat.

Poučením pro nás je, že nemůžeme jen spoléhat, že nám někdo přijde na pomoc, když pro to v první řadě sami neuděláme maximum. A to nejen vojáci, ale taky stát a celá společnost. Proto potřebujeme posilovat vztah mezi armádou a společností.

Ukazuje se také, jak důležité je naše členství v Severoatlantické alianci a EU. Jejich soudržnost je v životním zájmu České republiky. Musíme být spolehlivý a silný spojenec a my vojáci k tomu významně přispíváme.

My vojáci si můžeme z ruské války na Ukrajině odnést obrovské množství dalších poznatků. Naši ukrajinští partneři jsou ochotni s námi své zkušenosti sdílet. Věří nám díky tomu, že ČR i naše armáda Ukrajině v jejich spravedlivém boji pomáhá. Už nyní děláme konkrétní kroky k vyhodnocování a implementaci poznatků z této války. Budu o nich mluvit v druhé části velitelského shromáždění.

V protiteroristických a dalších operacích naše armáda drazé získala cenné zkušenosti a ty si musíme zachovat, budeme je dále potřebovat. Terorismus, násilný extremismus, migracenebo zhroucené státy, kterým jsme v posledních 20 letech čelili, nezmizí, naopak.

Teď se ale musíme primárně chystat na ten nejobtížnější a nejnebezpečnější scénář, a tím je válka velkého rozsahu proti vyspělému protivníkovi. Když zvládneme tohle, zvládneme i ostatní.

Vážení hosté, velitelé, vojáci,

v roce 2023 i v následujících letech čeká AČR extrémně náročné období a spousta práce. Je to také velká příležitost měnit věci k lepšímu. Pro každého z nás by mělo být odměnou, že máme příležitost se na tom podílet. A vědomí, že to, co děláme, je důležité.

Děkuji za všechny vojáky naší politické reprezentaci za jejich podporu, která je pevná i v této nelehké době. Děkuji veřejnosti za důvěru, bez které bychom nemohli fungovat. Velmi si toho vážíme a vaši důvěru nezklameme.

Děkuji vám velitelům a všem vašim vojákům za práci v tomto roce a těším se na naše společné výzvy v roce 2023. Jsem si jistý, že je zvládneme!

<https://acr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/velitelske-shromazdeni-2022:-projev-nacelnika-generalniho-stabu-acr-240658>